

חוי דעת

ההלכה השבועית מבית לימודי דעת | מרכז ללימודי הלכה

לימודי דעת
LIMUDEI DAAT
ללמוד • לדעת • להתקדם

בגליון השבוע

מלאכת הוצאה

אין ללמוד הלכה למעשה מתוך גליון זה. בכל שאלה יש להוועץ במורה הוראה.

עלון מס' 37

חזיני שבת

מה הדין בכיסוי ניילון ע"ג פאה של אישה?

כיסוי ניילון לפאה לכאורה דומה לכיסוי ע"ג הכובע שנתבאר לעיל בגליון הקודם. אמנם כתב המנחת יצחק (שם) שאין להתיר לאשה לצאת עם כיסוי ניילון ע"ג הפאה, משום שרגילות הנשים שאינן משאירות את הפאה על ראשן לאחר שפוסק הגשם, וא"כ יש חשש שכשיפסק הגשם היא תסיר את הכיסוי מראשה ותשכח ותעבירו ד' אמות.

ומטעם זה, אסור לצאת עם כיסוי כזה אפילו כשהכיסוי מגן גם על פניה או על גופה מפני הגשם, שאפילו בדבר שהוא נחשב כמלבוש, אם יש חשש שיסירונו ברחוב אסרו חז"ל את היציאה בו.

משקפיים האם נחשבים כמלבוש ומותר לצאת עמהם לרשות הרבים?

יש לחלק בין סוגי המשקפיים

משקפי ראייה: באופן שלובש את המשקפיים בשביל שצריך בהם לראייתו וקשה לו לראות בלעדיהם, מותר לצאת בהם לרשות הרבים (שמירת שבת כהלכתה ח"א פרק י"ח סעיף ט"ז). והטעם, משום שבאופן זה נחשבים המשקפיים למלבוש ונטפלים לגופו. ואע"פ שהחיי אדם (עין מ"ב סימן ש"א ס"ק מ"ד) כתב שאין לצאת במשקפיים משום שיש חשש שמא יפלו ויבוא להוליכין בידו, כ"ז במשקפיים שהיו מצויים בזמנם, אבל במשקפיים המצויים בזמננו אין חשש זה, ומותר לצאת בהם

לרה"ר.

משקפי קריאה: הצריך למשקפיים רק בעת שרוצה לקרוא, אסור לצאת בהם אפילו בעת שהם על עיניו, והטעם, כיון שאין צריך להם בעת הליכתו ברחוב הרי הם משאוי, וגם בודאי יבוא להסירם ברה"ר ולהעבירם ד' אמות. (שמירת שבת כהלכתה שם, ע"ש).

משקפי שמש: משקפי שמש רגילים שאדם לובש אותם להגן על העיניים מקרני השמש, אסור לצאת בהם לרה"ר. והטעם, מחמת שיש חשש שיוריד אותם כשיגיע למקום צל ויעבירם ד' אמות.

אבל משקפי שמש רפואיים שאדם לובש אותם אפילו בבית ובמקום שיש צל, מותר לצאת עמהם לרה"ר, מכיון שאין חשש שיוריד אותם מעינו. (שם סעיף י"ח והערה ע"א).

מה הדין לגבי יציאה עם תכשיטים בשבת?

תכשיטים אמנם אינם מלבוש אך עכ"פ בטלים הם לגופו של האדם, ומשום כך אינם נחשבים למשאוי. (עין שו"ע סימן ש"א וסימן ש"י, ושמירת שבת כהלכתה שם סעיף י"ב).

אולם, אפ"ה אסרו חכמים לצאת עימם לרה"ר מחשש שמא תוריד האישה את התכשיט ע"מ להראותו לחברותיה ותשכח ותעבירו ד' אמות ברה"ר.

אלא שכתב הרמ"א (סימן ש"ג סעיף י"ח), שכ"ז בזמן חז"ל, אבל בזמנינו אין הנשים

רגילות להוריד את התכשיטים מגופן ע"מ להראותם לחברותיהן, וע"כ כהיום מותר לנשים לצאת בתכשיטים לרה"ר. וההבדל בין זמן חז"ל לזמנינו, שבזמן חז"ל לא היו הנשים רגילות בלבישת תכשיטים בכל יום, אלא בשבת ובזמנים מיוחדים, ומשום כך היה חשש שתוריד להראות לחברותיה, אבל בזמנינו רגילות הנשים ללבוש תכשיטים בכל יום ולא דווקא בזמנים מיוחדים, ולכן אישה הלובשת תכשיטים אין בזה שום מיוחדות מסויימת, ומשום כך אין חשש שתוריד להראות לחברותיה.

אך יש לדעת, שאמנם זהו המנהג המקובל ללבוש תכשיטים בשבת ולצאת עמהם לרה"ר, אך יש מקום להזדרז ולא לסמוך על ההיתרים השונים, ולא לצאת עם תכשיטים לרחוב, ובפרט בערים גדולות שיש חשש להיותן רשות הרבים מדאורייתא. (עין שו"ע סימן ש"ג סעיף י"ח ובביאור הלכה שם ד"ה כי בזה, שו"ע הרב סימן ש"ג סעיף כ"ג, שמירת שבת כהלכתה שם).

האם מותר לענוד שעון על היד?

שעון זהב שבדרך כלל אין רגילים להסיר אותו מהיד גם כשהוא מפסיק לפעול, הרי הוא תכשיט ומותר לצאת בו בשבת [אבל אדם שמוריד שעון כזה מידו כשהוא מפסיק לפעול, אין השעון נחשב לו כתכשיט, ואסור לו לצאת עמו בשבת במקום שאין עירוב]. (שם סעיף כ"ז והערה ק"ט).

שעון רגיל שאינו משמש כתכשיט אלא כל מטרתו היא להראות את השעה, אינו נחשב כתכשיט שהרי כשהוא מפסיק

הלכות שבת - המשך

ואע"פ שמקל זה בא לקישוט, אפ"ה לא הותר לצאת בתכשיט אלא כשהוא עונדו על גופו, אבל להחזיק בידיו אין היתר בכל אופן. (שמירת שבת כהלכתה שם סעיף ל')

בגליון הבא:

- **כפתורים התפורים בבגד לרזרבה האם מותר לצאת בהם בשבת?**
- **האם מותר לצאת בתווית ניקוי יבש או מחיר וכדו' שנשארה בבגד?**
- **מה יעשה אדם ששכח ויצא לרחוב (שאין בו עירוב) עם דבר שאסור לצאת בו בשבת? ■**

והטעם מפני שדבר זה לכבוד הוא להם ומשום כך נחשב לתכשיט.

אולם, אסור לרפוא לצאת עם תג זיהוי, וכן שומר אזרחי אסור לו לצאת עם תג זיהוי המוצמד לבגדו, מפני שאין זה בא לכבוד ולקישוט להם (שם).

האם מותר לאדם אלרגני לצאת עם תווית המעידה על כך?

תווית המעידה על אלרגיה, אסור לצאת בה בשבת. והטעם מכיון שאינה תכשיט לאדם, ואמנם היה מקום לומר שאם התווית עשויה כעין צמיד ונלבשת סביב היד באופן שיש בזה קצת קישוט, שיהיה מותר לצאת בה, אך עכ"פ ההלכה למעשה בזה שאין לצאת בתווית כזו בכל אופן, שס"ס אי"ז קישוט.

מקל העשוי לכבוד, האם מותר לצאת בו בשבת?

ישנם אנשים מכובדים הרגילים לשאת בידם מקל מצופה כסף וכדו' העשוי לכבוד, ואין לצאת במקל זה בשבת.

לפעול רגילים להסירו מן היד, וע"כ אין לצאת בו בשבת. (שמירת שבת כהלכתה שם. ומנחת יצחק ח"א סימן ס"ז.) אמנם יש שרצו להתיר זאת, מכיון שהוא מלובש על היד וכולם רגילים כך ללובשו הרי הוא דרך מלבוש (אגרות משה או"ח ח"א סימן קי"א. ועוד עיין שמירת שבת כהלכתה שם הערה קי"א מה שכתב בשם הגאון ר' שלמה זלמן אויערבך זצ"ל). אולם כתב האגרות משה (שם), שראוי לכל בן תורה וירא שמים שלא לסמוך על היתר זה.

ולמעשה יש על כל אחד לעשות שאלת רב כיצד לנהוג בזה, ובפרט בערים גדולות שיש חשש להיותן רשות הרבים מן התורה.

האם מותר לחייל לצאת עם אות הצטיינות או דרגה על בגדו?

בדרך כלל מותר לאדם לצאת עם פריטים לקישוט המוצמדים אל בגדיו, ומשום כך ישנן דעות המתירות לאדם לצאת עם סמל המראה את השתייכותו לאיזה תנועה או ארגון, וכן מותר לחייל לצאת עם אות הצטיינות או דרגה שעל בגדו (שמירת שבת כהלכתה שם סעיף כ"ה והערה ק"ג).

לומדים הלכה למעשה בשיטה ייחודית בקצרה, בעיון או לסמיכה ברבנות

איך לומדים:

ליזוי ותמיכת רב

מענה רב לשאלות במייל ובטלפון, הכנה וסיוע לבחינות הרבנות

מבחנים

תקבל כלים ועזרים ללימוד, לזיכרון ולהעמקה המביאים לשליטה בחומר לאורך זמן

שיעורים

כל 3 ימים תקבל למייל שיעור הכתוב בשיטה בהירה וממוקדת

הירשם עוד היום לאחד ממסלולי הלימוד שלנו
והצטרף לאלפי לומדים בארץ ובעולם
המגיעים לרמה גבוהה בידיעת ההלכה

לקבלת העלון ישירות למייל שלך: daat@limd.co.il